

Q3

Osavuosisiraportti

TAMMI-SYYSKUU 2019

6.11.2019

Sisältö

Yhteenveto	3
Vuoden 2019 kolmas vuosineljännes lyhyesti	5
Liiketoiminta-alueet	6
If	6
Topdanmark	8
Osakkuusyhtiö Nordea	10
Mandatum Life	11
Omistusyhteisö	13
Muut tapahtumat	14
Nordean osakkeina jaettu ylimääräinen osinko	14
Muutos Sammon näkemykseen odotettavista osingoista	14
Henkilöstö	14
Palkitseminen	15
Osakkeet ja osakepääoma	15
Sisäiset osingot	15
Luottoluokitukset	15
Vakavaraisuus	16
Velkarahoitus	17
Tulevaisuuden näkymät	18
Näkymät loppuvuodelle 2019	18
Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä	18
Taulukot	20
Konsernin taloudellinen kehitys	20
Tunnuslukujen laskentakaavat	22
Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain	24
Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS	25
Konsernitase, IFRS	26
Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS	27
Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS	28
Liitetiedot	29
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	29
Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.9.2019	30
Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.9.2018	31
Tase segmenteittäin 30.9.2019	32
Tase segmenteittäin 30.9.2018	33
Muut liitetiedot	34
1 Sijoitustoiminnan nettotuotot	34
2 Rahoitusvarat	36
3 Ifin tulosanalyysi	37
4 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS)	38

Sampo-konsernin tulos tammi-syyskuulta 2019

Sampo-konsernin tammi-syyskuun 2019 tulos ennen veroja oli 1 073 miljoonaa euroa (1 643). Tulosta alensivat Nordean vuoden 2019 kolmannen neljänneksen tulokseen sisältyneet kertaerät sekä Nordean osakkeina jaetun ylimääräisen osingon aiheuttama 155 miljoonan euron negatiivinen erä. Vertailukauden luku sisältää Mandatum Lifen ja Danske Bankin yhteistyösopimukseen liittyvän 197 miljoonan euron kertakorvauksen. Markkina-arvojen muutokset huomioiva konsernin laaja tulos oli 879 miljoonaa euroa (1 142).

- Osakekohtainen tulos oli 1,38 euroa (2,38). Markkina-arvoin laskettu osakekohtainen tulos oli 1,44 euroa (1,92). Konsernin oman pääoman tuotto oli vuoden 2019 tammi-syyskuussa 9,2 prosenttia (11,2). Osakekohtainen substanssi oli syyskuun 2019 lopussa 18,90 euroa (20,60).
- If-segmentin tulos ennen veroja oli 655 miljoonaa euroa (626). Yhdistetty kulusuhde oli 84,3 prosenttia (85,8) tammi-syyskuussa 2019. Maksutulo jatkoi vahvaa kasvuaan ja oli valuuttakurssikorjattuna 5,0 prosenttia suurempi kuin vuosi sitten. Oman pääoman tuotto oli 27,3 prosenttia (16,4).
- Topdanmark-segmentin tulos ennen veroja oli 180 miljoonaa euroa (170) Sampo-konsernin konsolidoidussa tuloslaskelmassa. Yhdistetty kulusuhde oli 80,5 prosenttia (82,7).
- Sammolle kirjattiin Nordean 2019 tammi-syyskuun nettotuloksesta 147 miljoonaa euroa (527). Lisäksi Sampo kirjasi 155 miljoonan euron suuruisen tappion ylimääräisenä osinkona jaetuista Nordean osakkeista. Nordean kolmannen vuosineljänneksen tulokseen vaikuttivat 1,3 miljardin euron suuriset kertaerät. Nordean oman pääoman tuotto oli 3,4 prosenttia (10,9) tammi-syyskuussa 2019. Segmenttira-portoinnissa Nordean tulososuus sisältyy Omistusyhteisö-segmenttiin.
- Mandatum-segmentin tulos ennen veroja oli 212 miljoonaa euroa (385). Vertailukauden luku sisältää Mandatum Lifen ja Danske Bankin yhteistyösopimukseen liittyvän 197 miljoonan euron kertakorvauksen. Maksutulo kasvoi 824 miljoonaan euroon (681). Oman pääoman tuotto oli 25,9 prosenttia (22,5).
- Sampo Oyj:n hallitus päätti 7.8.2019 ylimääräisen osingon jakamisesta Nordea Bank Abp:n osakkeiden muodossa. Osakeosingon maksupäivä oli 12.8.2019 ja käteishyvityksen maksupäivä 16.8.2019. Ylimääräisen osingonjaon seurauksena Sammon omistusosuus Nordeasta laski 804 922 858 osakkeeseen eli 19,87 prosenttiin kaikista yhtiön osakkeista ja äänistä. Finanssivalvonta hyväksyi 21.10.2019 Sammon hakemuksen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän lakkaamiseksi. Tästedes Sampo-konsernin vakavaraisuus lasketaan ainoastaan Solvenssi II -sääntöjen mukaisesti. Nordean käsittely osakkuusyhtiönä Sammon konsernitilinpäätöksessä (IFRS) jatkuu ennallaan.
- Sampo ilmoitti 24.10.2019 muuttaneensa näkemystään odotettavista osingoista. Sammon johto aikoo ehdottaa hallitukselle 2,10–2,30 euron suuruisia osinkoa osaketta kohden vuodelta 2019. Hallitus tarkastelee osinkopolitiikkaa uudelleen helmikuun 2020 alussa.

Avainluvut

Milj.e	1-9/2019	1-9/2018	Muutos, %	7-9/2019	7-9/2018	Muutos, %
Tulos ennen veroja	1 073	1 643	-35	92	490	-81
If	655	626	5	215	211	2
Topdanmark	180	170	6	34	65	-47
Osakkuusyhtiöt	164	535	-69	-72	138	-
Arvostustappio Nordean osakkeiden jakamisesta osinkoina	-155	-	-	-155	-	-
Mandatum	212	385	-45	75	72	4
Omistusyhteisö (pl. osakkuusyhtiöt)	26	-42	-	-6	4	-
Tilikauden tulos	848	1 397	-39	22	414	-95
			Muutos			Muutos
Tulos/osake, euroa	1,38	2,38	-1,00	0,01	0,70	-0,69
Tulos/osake, OCI:n perusteella, euroa	1,44	1,92	-0,48	-0,24	0,78	-1,02
Substanssi/osake, euroa *)	18,90	20,60	-1,70	-	-	-
Keskim. henkilöstömäärä (FTE)	9 769	9 504	265	-	-	-
Konsernin vakavaraisuussuhde, % *)	178	140	38	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	9,2	11,2	-2,0	-	-	-

*) vertailuajankohta 31.12.2018

Osavuosiraportin tiedot eivät ole tilintarkastettuja. Tuloslaskelmaeriä vertaillaan viime vuoden vastaavan ajankohdan lukuihin. Tase-erien vertailuajankohtana on vuoden 2018 lopun tilanne, jollei toisin ole ilmoitettu.

Osavuosiraportissa käytetyt vaihtokurssit

	1-9/2019	1-6/2019	1-3/2019	1-12/2018	1-9/2018
EURSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	10,5679	10,5181	10,4187	10,2583	10,2374
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	10,6958	10,5633	10,3980	10,2548	10,3090
DKKSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,4158	1,4090	1,3959	1,3764	1,3741
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,4326	1,4153	1,3929	1,3733	1,3826
NOKSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,0816	1,0810	1,0694	1,0688	1,0678
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,0809	1,0897	1,0765	1,0308	1,0890
EURDKK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,4644	7,4651	7,4637	7,4533	7,4503
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	7,4662	7,4636	7,4652	7,4673	7,4564

Vuoden 2019 kolmas vuosineljännes lyhyesti

Sampo-konsernin heinä-syyskuun 2019 tulos ennen veroja oli 92 miljoonaa euroa (490). Tulosta alensivat Nordean vuoden 2019 kolmannen neljänneksen tulokseen sisältyneet kertaerät sekä Nordean osakkeina jaetun ylimääräisen osingon aiheuttama 155 miljoonan euron negatiivinen erä. Osakekohtainen tulos oli 0,01 euroa (0,70). Osakekohtainen tulos markkina-arvoin oli -0,24 euroa (0,78).

Osakekohtainen substanssi laski vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä 0,56 euroa ja oli 18,90 euroa. Osakekohtaista substanssia pienensivät Nordean osakkeina jaettu ylimääräinen osinko ja Topdanmarkin markkina-arvon lasku kolmannella vuosineljänneksellä.

Ifin yhdistetty kulusuhde oli kolmannella vuosineljänneksellä 83,5 prosenttia (85,8). Tulos ennen veroja oli 215 miljoonaa euroa (211).

Topdanmarkin yhdistetty kulusuhde oli kolmannella vuosineljänneksellä 83,5 prosenttia (79,9) ja tulos ennen veroja 34 miljoonaa euroa (65).

Sammolle kirjattiin Nordean kolmannen neljänneksen nettotuloksesta -75 miljoonaa euroa (139). Lukuun ei sisälly ylimääräiseen osinkoon liittynyt 155 miljoonan euron tappio. Nordean kolmannen vuosineljänneksen tulokseen sisältyi 1,3 miljardin euron edestä kertaluonteisia eriä.

Mandatumin tulos ennen veroja nousi 75 miljoonaan euroon (72). Maksutulo oli 295 miljoonaa euroa (152).

Liiketoiminta-alueet

If

If on Pohjoismaiden johtava vahinkovakuutus konserni, joka toimii myös kaikissa Baltian maissa. Vahinkovakuutus konsernin emoyhtiön If Skadeförsäkring Holding AB (publ):in pääkonttori on Ruotsissa. Tytäryhtiöidensä ja sivukonttoriensa välityksellä If tarjoaa vakuutus ratkaisuja ja -palveluja Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Baltiassa. Ifin toiminnot jakautuvat neljään liiketoiminta-alueeseen: Henkilöasiakkaat, Yritysiasiakkaat, Suurasiakkaat ja Baltia.

Tulos

Milj.e	1-9/2019	1-9/2018	Muutos, %	7-9/2019	7-9/2018	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	3 530	3 429	3	912	865	5
Sijoitustoiminnan nettotuotot	158	182	-13	38	63	-39
Liiketoiminnan muut tuotot	26	22	22	8	8	2
Korvauskulut	-2 060	-2 059	0	-696	-702	-1
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-250	-221	13	202	223	-10
Henkilöstökulut	-415	-401	3	-136	-137	-1
Liiketoiminnan muut kulut	-322	-317	2	-108	-103	5
Rahoituskulut	-12	-11	5	-4	-5	-14
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	0	3	-100	0	0	-1
Tulos ennen veroja	655	626	5	215	211	2

Avainluvut

			Muutos			Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %	84,3	85,8	-1,5	83,5	85,8	-2,3
Riskisuhde, %	62,8	64,2	-1,4	62,5	64,5	-2,0
Toimintakulusuhde, %	21,5	21,6	0,1	21,0	21,3	-0,3
Liikekulusuhde, %	15,9	16,1	-0,2	15,4	15,8	-0,4
Oman pääoman tuotto, %	27,3	16,4	10,9	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	6 835	6 568	267	-	-	-

If-segmentin tammi-syyskuun 2019 tulos ennen veroja oli 655 miljoonaa euroa (626). Verojen jälkeinen laaja tulos nousi 544 miljoonaan euroon (358). Yhdistetty kulusuhde oli 84,3 prosenttia (85,8) ja riskisuhde 62,8 prosenttia (64,2).

Aiempina tilikausina sattuneisiin vahinkoihin varattua korvausvastuuta purettiin nettona 159 miljoonalla eurolla (129) tammi-syyskuussa 2019. Annuiteettien diskonttaamiseen Ruotsissa käytetty korko oli -1,0 prosenttia, mikä heikensi vuoden 2019 kolmannen neljänneksen tulosta 9 miljoonaa euroa. Tammi-syyskuussa 2019 sen negatiivinen vaikutus oli 38 miljoonaa euroa. Vakuutustekninen tulos vahvistui 520 miljoonaan euroon (463). Vakuutusliikkeen tuotto (vakuutusteknisen tuloksen suhde omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin) oli 16,1 prosenttia (14,5).

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	1-9/2019	1-9/2018	Muutos	1-9/2019	1-9/2018	Muutos
Henkilöasiakkaat	81,7	83,9	-2,2	60,3	62,4	-2,1
Yritysiasiakkaat	88,1	88,1	0,0	65,7	65,9	-0,3
Suurasiakkaat	89,9	92,8	-2,9	70,9	72,0	-1,0
Baltia	87,8	88,3	-0,5	59,6	60,1	-0,5
Ruotsi	77,2	79,0	-1,8	58,4	60,3	-1,9
Norja	89,3	87,2	2,0	67,6	64,8	2,8
Suomi	85,4	88,8	-3,4	62,8	66,4	-3,7
Tanska	91,2	100,7	-9,5	64,0	72,4	-8,5

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	7-9/2019	7-9/2018	Muutos	7-9/2019	7-9/2018	Muutos
Henkilöasiakkaat	81,6	82,5	-1,0	61,1	61,3	-0,1
Yritysiasiakkaat	84,0	87,3	-3,3	61,6	65,7	-4,2
Suurasiakkaat	91,7	103,0	-11,4	73,8	82,9	-9,1
Baltia	88,1	88,6	-0,5	60,2	61,4	-1,2
Ruotsi	74,9	78,4	-3,4	56,7	58,9	-2,2
Norja	87,8	86,6	1,2	66,8	65,2	1,6
Suomi	85,9	85,1	0,9	63,1	63,9	-0,8
Tanska	92,8	112,7	-19,9	68,6	85,0	-16,4

Suurvahinkoja ilmoitettiin vuoden 2019 tammi-syyskuussa 17 miljoonaa euroa (19) odotettua enemmän. Yritysiasiakasliiketoiminnoissa maksettiin korvauksia suurvahingoista 11 miljoonaa euroa arvioitua enemmän ja Suurasiakasliiketoiminnassa 7 miljoonaa euroa arvioitua enemmän.

Bruttovakuutusmaksutulo kasvoi tammi-syyskuussa 3 717 miljoonaan euroon (3 595). Valuuttakurssimuutokset huomioiden maksutulo kasvoi 5,0 prosenttia. Maksutulo kasvoi kaikilla liiketoiminta-alueilla ja kaikilla markkinoilla. Erityisen vahvaa kasvu oli Suurasiakasliiketoiminnassa, 13,9 prosenttia, sekä Norjassa, 9,1 prosenttia.

Toimintakulusuhde oli 21,5 prosenttia (21,6) ja liikekulusuhde 15,9 prosenttia (16,1).

Ifin sijoitusomaisuuden arvo oli 30.9.2019 yhteensä 11,5 miljardia euroa (10,9). Tästä korkoinstrumentteihin oli sijoitettuna 82 prosenttia (88), rahamarkkinainstrumentteihin 8 prosenttia (2) ja osakkeisiin 10 prosenttia (10). Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 158 miljoonaa euroa (182). Sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli tammi-syyskuussa 3,7 prosenttia (1,3). Korkosijoitusten duraatio oli 1,2 vuotta (1,4) ja keskimääräinen maturiteetti 2,6 vuotta (2,7). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinoilla ilman valuuttariskin suojauskustannuksia laskettuna (running yield) oli syyskuun 2019 lopussa 1,6 prosenttia (1,6).

Ifin vakavaraisuusasemaa on kuvattu Vakavaraisuus-osiossa.

Topdanmark

Topdanmark on Tanskan toiseksi suurin vahinkovakuutusyhtiö ja merkittävä henkivakuutusyhtiö. Yhtiö on listattu Nasdaq Kööpenhaminassa. Topdanmarkilla on vahinkovakuuttamisessa 16 prosentin markkinaosuus. Yhtiö keskittyy henkilöasiakkaiden, maatalouden ja pk-yritysten vakuuttamiseen, ja sillä on noin 620 000 asiakasta. Yhtiö käsittelee vuosittain noin 300 000 korvaushakemusta. Henkivakuutuksissa Topdanmarkilla on 13 prosentin markkinaosuus Tanskassa.

Tulos

Milj.e	1-9/2019	1-9/2018	Muutos, %	7-9/2019	7-9/2018	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	2 069	1 908	8	638	544	17
Sijoitustoiminnan nettotuotot	846	213	298	168	169	-1
Liiketoiminnan muut tuotot	2	2	-7	-1	1	-
Korvauskulut	-907	-900	1	-336	-291	16
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-1 544	-771	100	-335	-263	27
Henkilöstökulut	-203	-201	1	-59	-59	0
Liiketoiminnan muut kulut	-85	-81	5	-39	-35	13
Rahoituskulut	-7	-8	-11	-3	-3	-16
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	9	9	8	2	3	-9
Tulos ennen veroja	180	170	6	34	65	-47
Avainluvut	Muutos			Muutos		
Yhdistetty kulusuhde, %	80,5	82,7	-2,2	83,5	79,9	3,6
Vahinkosuhde, %	64,8	66,7	-1,9	69,5	65,8	3,7
Liikekulusuhde, %	15,7	15,9	-0,2	14,0	14,1	-0,1
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	2 315	2 347	-32	-	-	-

Sampo Oyj omisti syyskuun 2019 lopussa 41 997 070 Topdanmarkin osaketta, mikä on 46,7 prosenttia yhtiön koko osakekannasta ja 48,4 prosenttia niihin liittyvistä äänioikeuksista. Sammon Topdanmark-omistuksen markkina-arvo 30.9.2019 oli 1 860 miljoonaa euroa.

Seuraava teksti perustuu Topdanmarkin 24.10.2019 julkaisemaan osavuositarkastukseen tammi-syyskuulta 2019.

Topdanmarkin tammi-syyskuun 2019 tulos ennen veroja kasvoi 180 miljoonaan euroon (170).

Topdanmarkin maksutulo kohosi vuoden 2019 tammi-syyskuussa 2 146 miljoonaan euroon (1 983). Maksutulo kasvoi vahinkovakuutusliiketoiminnassa 2,4 prosenttia ja henkivakuutusliiketoiminnassa 13,5 prosenttia. Vahinkovakuutusliiketoiminnan 46 miljoonan euron (28) run-off-tuotot koostuivat lähinnä lakisääteisistä moottoriajoneuvo- ja tapaturmavakuutuksista sekä sairausvakuutuksista.

Sääolosuhteista johtuvien vahinkojen määrä kasvoi vuoden 2019 tammi-syyskuussa 8 miljoonaan euroon (0). Suurvahinkojen määrä laski 5 miljoonaan euroon (14).

Yhdistetty kulusuhde oli 80,5 prosenttia (82,7) tammi-syyskuussa 2019. Liikekulusuhde parani 15,7 prosenttiin (15,9).

Topdanmark ja Nordea ovat solmineet yhteistyösopimuksen vahinkovakuutusten myynnistä Tanskan markkinoilla. Sopimus on voimassa 1.1.2020 alkaen. Nordean kanssa solmitun yhteistyösopimuksen uskotaan maksutulossa mitaten korvaavan vuodesta 2021 alkaen täysin yhteistyösopimuksen, joka Topdanmarkilla oli Danske Bankin kanssa kesäkuun loppuun 2019 asti.

Topdanmarkin vakavaraisuusasemaa on kuvattu osiossa Vakavaraisuus.

Lisätietoja Topdanmarkista ja sen tammi-syyskuun 2019 tuloksesta on saatavilla osoitteessa www.topdanmark.com.

Osakkuusyhtiö Nordea

Nordea on Pohjoismaiden johtava pankki. Nordean osake noteerataan Nasdaqin pörseissä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa. Nordeaa käsitellään Sammon konsernitilinpäätöksessä osakkuusyhtiönä, ja segmenttiraportoinnissa osuus sen tuloksesta sisältyy Omistusyhteisö-segmenttiin.

Syyskuun 2019 lopussa Sampo Oyj omisti 804 922 858 Nordean osaketta eli 19,87 prosenttia pankin osakkeista ja ääniosuuksista. Yhdestä osakkeesta maksettu hinta oli keskimäärin 6,46 euroa, ja Sammon konsernitilinpäätöksessä käytettävä kirjanpitoarvo oli 8,10 euroa osakkeelta. Nordean osakkeen päätöskurssi oli syyskuun 2019 lopussa 6,50 euroa.

Seuraava teksti perustuu Nordean 24.10.2019 julkaisemaan vuoden 2019 kolmannen neljänneksen tulostiedotteeseen.

Liiketoiminnan tuotot alenivat tammi-syyskuussa 2019 vuodentakaisesta 9 prosenttia paikallisissa valuutoissa ja 10 prosenttia euroissa. Liikevoitto laski vuodentakaisesta 66 prosenttia sekä paikallisissa valuutoissa että euroissa.

Liiketulos oli -1,1 miljardia euroa sisältäen 1,3 miljardin euron suuriset kertaerät. Ydinvakavaraisuussuhde nousi vuoden 2019 kolmannen vuosineljänneksen lopussa 15,4 prosenttiin (15,5 prosenttia ilman tuloksen huomioimista) vuoden 2019 toisen vuosineljänneksen lopun 14,8 prosentista.

Nordea on laatinut uuden liiketoimintasuunnitelman, joka tähtää konsernin taloudellisen tuloksen vahvistamiseen ja uusien taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Nordean uudet taloudelliset tavoitteet vuodelle 2022:

- oman pääoman tuotto yli 10 prosenttia
- kulu/tuotto-suhde 50 prosenttia

Nordea odottaa kulujen jäävän vuonna 2020 alle 4,7 miljardin euron ja vähenevän sen jälkeen edelleen. Nordean uusien pääomatavoitteiden mukaan viranomaisten vähimmäisvaatimus ylittyy 1,50–2,00 prosenttiyksikön pääomapuskurilla ja osinkoa maksetaan 60–70 prosenttia tuloksesta vuodesta 2020 eteenpäin. Pankki arvioi jatkuvasti mahdollisuuksia käyttää osakkeiden takaisinostoja keinona jakaa ylimääräistä pääomaa osakkeenomistajille. Nordean tavoitteena on, että vuodelta 2019 maksettava osinko on 0,40 euroa osakkeelta.

Lisätietoja Nordean tammi-syyskuun 2019 osavuosituloksesta on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Mandatum Life

Mandatum Life -konserni koostuu Sampo Oyj:n kokonaan omistamasta tytäryhtiöstä Mandatum Henki-vakuutusosakeyhtiöstä, jolla on toimintaa Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa, ja sen kolmesta tytäryhtiöstä. Emoyhtiö Mandatum Life on vastuussa myynnistä ja kaikista vakuutusyhtiölain määrittämistä toiminnoista. Tytäryhtiöt ovat Mandatum Life Palvelut Oy, Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy ja Mandatum Life Fund Management S.A.

Tulos

Milj. e	1-9/2019	1-9/2018	Muutos, %	7-9/2019	7-9/2018	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	824	681	21	295	152	94
Sijoitustoiminnan nettotuotot	959	326	194	233	189	23
Muut tuotot	15	210	-93	8	4	71
Korvauskulut	-848	-848	0	-224	-220	2
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	-636	114	-	-203	-21	848
Henkilöstökulut	-38	-36	7	-11	-12	-10
Muut kulut	-59	-56	5	-22	-18	23
Rahoituskulut	-6	-6	-3	-2	-2	-1
Tulos ennen veroja *)	212	385	-45	75	72	4
Avainluvut			Muutos			Muutos
Liikekustannussuhde, % **)	84,6	81,8	2,8	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	25,9	22,5	3,4	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	557	529	28	-	-	-

*) Vertailukauden luku sisältää Mandatum Lifen ja Danske Bankin yhteistyösopimukseen liittyvän 197 miljoonan euron kertakorvauksen.

**) Sisältää hyvitykset.

Mandatum-segmentin tulos ennen veroja tammi-syyskuulta 2019 oli 212 miljoonaa euroa (385). Vertailukauden luku sisältää Mandatum Lifen ja Danske Bankin yhteistyösopimukseen liittyvän 197 miljoonan euron kertakorvauksen, joka saatiin vuoden 2018 toisella neljänneksellä. Markkina-arvojen muutokset huomioiva laaja tulos verojen jälkeen aleni 224 miljoonaan euroon (232). Oman pääoman tuotto oli 25,9 prosenttia (22,5).

Mandatum Life -konsernin maksutulo kasvoi vuoden 2019 tammi-syyskuussa 824 miljoonaan euroon (681). Sijoitussidonnaisten sopimusten maksutulo oli 720 miljoonaa euroa eli noin 87 prosenttia maksutulosta.

Sijoitusomaisuuden nettotuotot ilman sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä tuottoja kasvoivat 280 miljoonaan euroon (196). Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien varojen nettotuotto oli 680 miljoonaa euroa (130). Käyvän arvon rahasto kasvoi vuoden 2019 tammi-syyskuussa 406 miljoonaan euroon (352).

Mandatum Life -konsernin vastuovelka kasvoi kokonaisuudessaan 11,7 miljardiin euroon (11,2). Sijoitussidonnainen vastuovelka nousi uuteen ennätykseensä ja oli syyskuun 2019 lopussa 7,8 miljardia euroa (7,0) eli 65 prosenttia (64) yhteenlasketusta vastuuvastasta. Laskuperustekorkoisen vastuuvastavan määrä laski syyskuun 2019 lopussa 4,0 miljardiin euroon (4,2). Vakuutuskannat, joiden laskuperustekorot ovat korkeita (4,5 ja 3,5 prosenttia), pienenivät 198 miljoonaa euroa 2,2 miljardiin euroon (2,4).

Kokonaisuudessaan Mandatum Life on vahvistanut alhaisen korkotason vuoksi vastuuvélkaansa 227 miljolla eurolla (232). Lukuun ei sisälly eriytettyyn kantaan liittyviä eriä. Vuosien 2019, 2020 ja 2021 diskonttokorko on 0,25 prosenttia. Vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä vuoden 2022 diskonttokorkoa laskettiin 0,75 prosenttiyksikköä 2,50 prosenttiin. Eriytetyn ryhmäeläkevakuutuskannan laskuperustekorko on 0,50 prosenttia.

Syyskuun 2019 lopussa Mandatum Life -konsernin sijoitusomaisuus oli markkina-arvoin 5,7 miljardia euroa (5,6), kun jätetään huomioimatta sijoitussidonnaisen vastuuvélan katteena olevat 7,8 miljardin euron (7,0) suuruiset varat.

Mandatum Lifen alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvélan katteena oleva sijoitusomaisuus oli 30.9.2019 markkina-arvoin 4,7 miljardia euroa (4,6). Tästä 45 prosenttia (49) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 17 prosenttia (9) rahamarkkinoille, 24 prosenttia (27) osakkeisiin ja 15 prosenttia (15) muihin instrumentteihin. Sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin tammi-syyskuussa 2019 oli 6,7 prosenttia (1,4). Syyskuun 2019 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 2,7 vuotta (2,5) ja keskimääräinen maturiteetti 2,8 vuotta (2,8). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla ilman valuuttariskin suojauskustannusta laskettuna (running yield) oli 2,3 prosenttia (2,7).

Eriytetyn kannan katteena olevien sijoitusten arvo oli 1,0 miljardia euroa (1,1), josta 67 prosenttia (77) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 15 prosenttia (5) rahamarkkinoille, 12 prosenttia (11) osakkeisiin ja 5 prosenttia (6) muihin instrumentteihin. Eriytetyn kannan sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin tammi-syyskuussa 2019 oli 5,3 prosenttia (0,0). Syyskuun 2019 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 2,8 vuotta (2,5) ja keskimääräinen maturiteetti 3,2 vuotta (3,1). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla ilman valuuttariskin suojauskustannusta laskettuna (running yield) oli 1,9 prosenttia (2,4).

Kustannusliikkeen tulos oli vuoden 2019 tammi-syyskuussa 17,0 miljoonaa euroa (19,5). Riskiliikkeen tulos oli 15,1 miljoonaa euroa (15,1).

S&P antoi 18.9.2019 Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiölle luottoluokituksen A+ (issuer credit rating).

Mandatum Lifen vakavaraisuusasemaa on kuvattu Vakavaraisuus-osiossa.

Omistusyhteisö

Sampo Oyj hallinnoi vahinko- ja henkivakuutustoimintaa harjoittavia tytäryhtiöitään. Lisäksi yhtiö omisti 30.9.2019 noin 19,87 prosenttia Pohjoismaiden suurimman pankin Nordean osakepääomasta. Nordea on Sampo Oyj:n osakkuusyhtiö. Sammon toinen osakkuusyhtiö on NDX Intressenter AB, josta Sampo omistaa 36,25 prosenttia. Yhtiö perustettiin Nordax Group AB:n ostotarjousta varten.

Tulos

Milj. e.	1-9/2019	1-9/2018	Muutos, %	7-9/2019	7-9/2018	Muutos, %
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-6	-18	-68	2	21	-91
Liiketoiminnan muut tuotot	12	13	-3	4	4	3
Henkilöstökulut	-10	-11	-4	0	-5	-
Liiketoiminnan muut kulut	-9	-10	-12	-3	-2	35
Rahoituskulut	38	-16	-	-9	-14	-38
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	155	524	-70	-72	138	-
Arvostustappio Nordean osakkeiden jakamisesta osinkoina	-155	-	-	-155	-	-
Tulos ennen veroja	26	482	-95	-232	142	-
Avainluvut			Muutos			Muutos
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	61	60	1	-	-	-

Omistusyhteisö-segmentin tulos ennen veroja tammi-syyskuussa 2019 laski 26 miljoonaan euroon (482). Tulosta alensivat Nordean vuoden 2019 kolmannen neljänneksen tulokseen sisältyneet kertaerät sekä Nordean osakkeina jaetun ylimääräisen osingon aiheuttama 155 miljoonan euron negatiivinen erä. Kun edellä mainitut kertaerät huomioidaan, oli Sammon osuus osakkuusyhtiöiden Nordean ja NDX Intressenterin tammi-syyskuun 2019 tuloksista 0 miljoonaa euroa (524), josta Nordean osuus oli -8 miljoonaa euroa (527) ja NDX Intressenterin 8 miljoonaa (-3) euroa. Omistusyhteisö-segmentin tulos ennen veroja ilman osakkuusyhtiöiden tulososuutta oli 26 miljoonaa euroa (-42).

Johdannaisinstrumenttien markkina-arvojen ja valuuttakurssien muutokset voivat aiheuttaa merkittäviä vaihteluja nettosijoitustuottoihin ja rahoituskuluihin.

Sampo Oyj:n Nordea-omistus on kirjattu taseeseen 6,5 miljardiin euroon eli 8,10 euroon osakkeelta.

Omistuosuuden markkina-arvo 30.9.2019 oli 5,2 miljardia euroa eli 6,50 euroa osakkeelta.

Lisäksi Sampo Oyj:n taseeseen sisältyi 3,4 miljardin euron (3,4) arvosta tytäryhtiöiden osakkeita.

Muut tapahtumat

Nordean osakkeina jaettu ylimääräinen osinko

Sampo Oyj:n hallitus päätti 7.8.2019 suunnitellusti ja 13.6.2019 tiedotetun mukaisesti ylimääräisen osingon jakamisesta Nordea Bank Abp:n osakkeiden muodossa. Jokainen osakkeenomistaja sai yhden Nordea-osakkeen kutakin omistamaansa kymmentä Sampo-osaketta kohti. Nordea-osakkeiden murto-osia vastaava määrä hyvitetiin osakkeenomistajille käteisenä. Osakeosingon maksupäivä oli 12.8.2019 ja käteishyvityksen maksupäivä 16.8.2019.

Sampo Oyj jakoi ylimääräisenä osinkona yhteensä 55 517 639 Nordean osaketta. Osakeosingon arvo oli 5,661 euroa perustuen Nordean kaupankäyntimäärillä painotettuun keskimääräiseen osingonmaksupäivänä. Ylimääräisen osingon suuruus oli yhteensä 314 484 010,20 euroa, josta 314 384 682,29 euroa maksettiin Nordean osakkeina ja 99 327,91 euroa käteisenä. Lisäksi Sampo maksoi 4 819 931,14 euron suuruisen varainsiirtoveron osakkeenomistajien puolesta.

Ylimääräisen osingon jakamisen seurauksena Sammon omistusosuus Nordeasta laski 804 922 858 osakkeeseen eli 19,87 prosenttiin kaikista yhtiön osakkeista ja äänistä. Sampo jätti 7.8.2019 Finanssivalvonnalle hakemuksen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän lakkaamiseksi. Finanssivalvonta hyväksyi hakemuksen 21.10.2019. Sampo-konsernin vakavaraisuus lasketaan jatkossa ainoastaan Solvenssi II -sääntöjen mukaisesti. Nordean käsittely osakkuusyhtiönä Sammon konsernitilinpäätöksessä (IFRS) jatkuu ennallaan.

FICO-menettelyn päättymisen vaikutuksia Sammon vakavaraisuuteen on kuvattu Vakavaraisuus-osiossa.

Muutos Sammon näkemykseen odotettavista osingoista

Sampo tiedotti 24.10.2019, ettei sen johto enää pidä osingon nostamista yhtiön tai osakkeenomistajien edun mukaisena. Muutoksen taustalla ovat yhä vaikeutunut toimintaympäristö, jossa valtionlainojen korkojen odotetaan pysyvän negatiivisena pidemmän aikaa, ja Nordean uusi osinkopolitiikka, joka tiedotettiin 24.10.2019.

Johto aikoo ehdottaa hallitukselle, että vuodelta 2019 jaetaan osinkoa 2,10 – 2,30 euroa osakkeelta. Tähän ei sisälly kuluneen vuoden elokuussa Nordean osakkeina maksettu ylimääräinen osinko. Johdon tavoitteena on jatkossa ylläpitää kestävää ja houkuttelevaa osinkoa. Sammon nykyisen osinkopolitiikan mukaan maksettujen osinkojen kokonaismäärä on vähintään 50 prosenttia konsernin vuotuisesta nettotuloksesta. Viiden viime vuoden aikana Sampo on maksanut osinkoa keskimäärin noin 80 prosenttia nettotuloksesta. Hallitus tarkastelee uudelleen osinkopolitiikkaa helmikuun 2020 alussa.

Henkilöstö

Sampo-konsernin henkilöstömäärä oli tammi-syyskuussa 2019 keskimäärin 9 769 henkeä määrän oltua vuosi sitten 9 504 henkeä. Henkilöstön kokonaismäärä osa-aikaiset työntekijät kokoaikaisiksi työntekijöiksi muuntaen 30.9.2019 oli 9 892 henkeä (9 531).

Kolmannella vuosineljänneksellä konsernin henkilöstöstä noin 70 prosenttia työskenteli Ifissä, 24 prosenttia Topdanmarkissa, 6 prosenttia Mandatum Lifessa ja prosentti emoyhtiö Sampo Oyj:ssä. Henkilöstöstä 30 prosenttia työskenteli Tanskassa, 23 prosenttia Suomessa, 23 prosenttia Ruotsissa ja 14 prosenttia Norjassa. Muissa maissa työskenteli 10 prosenttia henkilöstöstä.

Katsauskauden lopussa 30.9.2019 If työllisti 6 965 henkeä, Topdanmark 2 304 henkeä ja Mandatum Life 558 henkeä. Sampo Oyj:ssä työskenteli kauden lopussa 65 henkeä.

Palkitseminen

Pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä suoritettiin tammi-syyskuussa 2019 maksuja sosiaalikulut mukaan lukien 18 miljoonalla eurolla (23). Voimassa olevien pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien negatiivinen tulosvaikutus oli vuoden 2019 tammi-syyskuussa 9 miljoonaa euroa (12). Syyskuun 2019 lopussa Sampo-konserni oli varannut pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien tuleviin maksuihin 4 miljoonaa euroa (23). Lyhytaikaisia kannustimia maksettiin tammi-syyskuussa 2019 sosiaalikulut mukaan lukien 41 miljoonaa euroa (36).

Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien ehdot ovat nähtävillä osoitteessa www.sampo.com/kannustinehdot.

Osakkeet ja osakepääoma

Sampo Oyj:n osakkeiden kokonaismäärä 30.9.2019 oli 555 351 850 osaketta, jotka jakaantuivat 554 151 850 A-sarjan sekä 1 200 000 B-sarjan osakkeeseen. Osakkeisiin liittyviä äänioikeuksia on 560 151 850 kappaletta. Kullakin A-osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni ja B-osakkeella viisi ääntä.

Yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuudet hankkia Sammon omia A-sarjan osakkeita enintään 50 000 000 kappaletta. Valtuutuksen nojalla osakkeet hankitaan niiden hankintahetken markkinahintaan julkisessa kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Sampo Oyj ei ostanut omia osakkeitaan tammi-syyskuussa 2019. Sampo Oyj:llä ja sen tytäryhtiöillä ei ollut syyskuun 2019 lopussa hallussaan Sammon A-osakkeita.

Sisäiset osingot

Nordean varsinainen yhtiökokous päätti 28.3.2019 jakaa osinkoa 0,69 euroa osakkeelta. Sampo Oyj:n osuus osingosta oli 594 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 8.4.2019.

Topdanmarkin varsinainen yhtiökokous päätti 3.4.2019 jakaa osinkoa 15 Tanskan kruunua osakkeelta. Sampo Oyj:n osuus osingosta oli 84 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 8.4.2019.

Mandatum Life maksoi 150 miljoonan euron osingon maaliskuussa 2019.

If päätti 5.11.2019 jakaa osinkoa 7,5 miljardia Ruotsin kruunua (noin 710 miljoonaa euroa).

Luottoluokitukset

Sampo-konserniin kuuluvien yhtiöiden keskeiset luottoluokitukset on esitetty alla. S&P antoi 18.9.2019 Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiölle luottoluokituksen A+ ja nosti 18.7.2019 Sampo Oyj:n luottoluokituksen tasolta A- tasolle A.

Yhtiö	Moody's		Standard & Poor's	
	Luokitus	Näkymät	Luokitus	Näkymät
Sampo Oyj – Long-term Issuer Rating	A3	Vakaat	A	Vakaat
If Skadeförsäkring AB (Ruotsi) – Insurance Financial Strength Rating	A1	Vakaat	A+	Vakaat
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö – Issuer Credit Rating	-	-	A+	Vakaat

Vakavaraisuus

Konsernin vakavaraisuus

Sampo Oyj jakoi elokuussa 2019 yhteensä 55 517 639 Nordea Bank Abp:n osaketta ylimääräisenä osinkona (lisätietoja osiossa Nordean osakkeina jaettu ylimääräinen osinko). Osingonjaon seurauksena Sammon omistususuus Nordeassa laski alle 20 prosentin. Finanssivalvonta antoi 21.10.2019 hyväksyntänsä rahoitus- ja vakuutusryhmittymän lakkaamiselle.

Sampo-konsernin vakavaraisuus lasketaan jatkossa ainoastaan Solvenssi II -direktiivin mukaisesti ja Nordeaa käsitellään vakavaraisuuslaskennassa tavallisena osakesijoituksena. Konsernin Solvenssi II -säännösten mukainen vakavaraisuus oli syyskuun 2019 lopussa 178 prosenttia (140). Solvenssi II pro forma -vakavaraisuussuhde oli kesäkuun 2019 lopussa 170 prosenttia. Mahdollista osinko-olettamaa ei ole vähennetty Solvenssi II -laskennassa omasta varallisuudesta. Konglomeraattisäännösten mukainen vakavaraisuussuhde oli 125 prosenttia (147) syyskuun 2019 lopussa.

Sammon konsernitilinpäätöksessä (IFRS) Nordean käsittely osakkuusyhtiönä jatkuu ennallaan.

Tytäryhtiöiden vakavaraisuusasema

Vakuutusyhtiöt noudattavat vakavaraisuuslaskelmissaan Solvenssi II -säännöstä. If-konserniin kuuluvat yhtiöt soveltavat joko osittaista sisäistä mallia tai standardikaavaa laskiessaan vakavaraisuuttaan erillisinä yhtiöinä. Mandatum Life raportoi vakavaraisuutensa standardikaavan mukaisesti. Topdanmark käyttää vakavaraisuutensa raportoinnissa osittaista sisäistä mallia.

If-konsernilla on S&P:n luottoluokitus A+, mikä edellyttää huomattavasti enemmän pääomaa kuin Solvenssi II:n mukainen standardikaava ja siksi standardikaavan soveltamisella ei ole käytännön merkitystä Ifin pääomitukselle. If-konsernin standardikaavan mukainen pro forma-Solvenssi II -vaade 30.9.2019 oli 1 846 miljoonaa euroa (1 833) ja oma varallisuus 3 212 miljoonaa euroa (3 599). Vakavaraisuusaste oli 174 prosenttia (196).

S&P:n A+-luokituksen mukainen tavoitepääoma oli syyskuun 2019 lopussa 3 026 miljoonaa euroa (2 949) ja pääomat 3 534 miljoonaa euroa (3 149).

Topdanmark soveltaa DFSA:n hyväksymää osittaista sisäistä mallia valtaosaan vahinkovakuutus- ja terveys-riskien sekä näiden vakavaraisuusvaatimusten laskentaa. Muiden riskien arvioinnissa käytetään Solvenssi II:n standardikaavaa. Topdanmarkin vakavaraisuussuhde oli osittaisen sisäisen mallin mukaisesti 185 prosenttia (196) syyskuun 2019 lopussa.

Mandatum Lifin vakavaraisuussuhde oli 30.9.2019 siirtymäsäännösten jälkeen 178 prosenttia (176). Oma varallisuus oli 2 051 miljoonaa euroa (1 740) ja Solvenssi II -pääomavaade 1 152 miljoonaa euroa (990). Oman varallisuuden kasvu selittyi pääasiassa 250 miljoonan euron suuruisen Tier 2 -pääomalainan liikkeellelaskusta syyskuussa 2019. Ilman siirtymäsäännöksiä oma varallisuus olisi ollut 1 683 miljoonaa euroa (1 348) ja vakavaraisuusvaade 1 183 miljoonaa euroa (1 030), ja tämän seurauksena vakavaraisuussuhde olisi ollut 142 prosenttia (131).

Lisätietoja Sampo-konsernin pääomituksesta on saatavilla vuoden 2018 Riskienhallintaraportista, joka on julkaistu osoitteessa www.sampo.com/vuosi2018.

Velkarahoitus

Sampo Oyj:llä oli 30.9.2019 velkarahoitusta 3 906 miljoonaa euroa (4 067) ja korkoa kerryttäviä omaisuus-eriä 1 045 miljoonaa euroa (2 114). Korkoa kerryttäviin omaisuuseriin sisältyvät pankkitilit, korkoinstrumentit ja 361 miljoonan euron (503) arvosta tytär- ja osakkuusyhtiöiden liikkeeseen laskemia pääomalainoja.

Sampo Oyj:n nettovelka oli syyskuun 2019 lopussa 2 861 miljoonaa euroa (2 108). Nettovelkalaskelmaan sisältyvät vain korkoa kerryttävät varat ja velat. Sampo Oyj:n bruttovelka oli 57 prosenttia (52) yhtiön omasta pääomasta ja velkaisuusaste oli 36 prosenttia (34).

Mandatum Life laski 26.9.2019 liikkeeseen 250 miljoonan euron suuruisen 30NC5 Tier 2 -pääomalainan, jonka eräpäivä on 4.10.2049.

Sampo Oyj:n taseessa 30.9.2019 olleet rahoitusvelat koostuivat 3 412 miljoonan euron (3 942) suuruisista senioriehtoista joukkovelkakirjalainoista ja 494 miljoonan euron suuruisesta pääomalainasta. Sampo Oyj:n velan keskikorko oli koronvaihtosopimusten jälkeen syyskuun 2019 lopussa 1,3 prosenttia (0,80).

Lisätietoja Sampo-konsernin liikkeeseen laskemista lainoista on saatavilla osoitteessa www.sampo.com/velkarahoitus.

Tulevaisuuden näkymät

Näkymät loppuvuodelle 2019

Sampo-konsernin liiketoiminta-alueiden odotetaan raportoivan hyvän toiminnallisen tuloksen vuonna 2019.

Markkina-arvoiset tulokset ovat kuitenkin varsinkin henkivakuutustoiminnassa vahvasti sidoksissa pääoma-markkinoiden kehitykseen. Matala korkotaso luo lisäksi haastavan ympäristön erääntyvien korkosijoitusten uudelleen sijoittamiseen.

Ifin odotetaan vuonna 2019 saavuttavan 84–86 prosentin suuruisen yhdistetyn kulusuhteen.

Topdanmark julkaisee oman tulosennustemallinsa vuosineljänneksittäin.

Nordean vaikutuksen konsernin tulokseen odotetaan olevan huomattava.

Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä

Sampo-konserni altistuu päivittäisessä liiketoiminnassaan lukuisille riskeille ja epävarmuustekijöille ensisijaisesti erillisinä johdettujen keskeisten liiketoimintayksiköidensä välityksellä.

Sampo-konsernin kannattavuuteen ja sen vaihteluihin vaikuttavat eniten markkina-, luotto- ja vakuutusriskit sekä operatiiviset riskit, joita keskeiset liiketoimintayksiköt kvantifioivat itsenäisesti. Konsernitasolla riskien lähteet ovat samoja, mutta hajautusvaikutusten takia ne eivät ole suoraan yhteenlaskettavissa.

Ennalta arvaamattomat, merkittävät tapahtumat voivat vaikuttaa Sampo-konsernin kannattavuuteen välittömästi. Epävarmuustekijöiden identifiointi on helpompaa kuin epävarmuustekijöiden todennäköisyyksien, ajoituksen ja mahdollisten taloudellisten vaikutusten laajuuden arviointi. Tällä hetkellä on olemassa lukuisia yleisesti tunnistettuja makrotaloudellisia ja poliittisia tekijöitä sekä muita epävarmuuden lähteitä, jotka voivat vaikuttaa finanssialaan monella tavoin negatiivisesti. Erityisesti poliittiset riskit ovat tällä hetkellä koholla.

Muita epävarmuuden lähteitä ovat toimintaympäristön ennalta arvaamattomat rakenteelliset muutokset sekä jo tunnistetut toimintaympäristöön vaikuttavat trendit ja mahdolliset vaikutuksiltaan suuret tapahtumat. Näillä ulkoisilla tekijöillä voi olla vaikutuksia liiketoiminnan harjoittamiseen myös pitkällä aikavälillä. Esimerkkejä jo tunnistetuista trendeistä ovat teknologinen kehitys esimerkiksi keinoälyn ja digitalisaation saralla, demografiset muutokset sekä kestävä kehityksen teemat, joilla voi olla perustavanlaatuisia vaikutuksia finanssisektoriin.

SAMPO OYJ
Hallitus

Lisätiedot

Knut Arne Alsaker, talousjohtaja, puh. 010 516 0010

Jarmo Salonen, sijoittajasuhde- ja viestintäjohtaja, puh. 010 516 0030

Maria Silander, viestintäpäällikkö, mediayhteydet, puh. 010 516 0031

Puhelinkonferenssi

Analyytikoille ja sijoittajille järjestetään englanninkielinen puhelinkonferenssi klo 16.00.

Puhelinkonferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon 09 8171 0310, +44 (0)333 300 0804, +46 (0)8 5664 2651 tai +1 855 8570 686. Puhelinkonferenssin tunnus: 50866649#.

Puhelinkonferenssia voi seurata samanaikaisesti osoitteessa www.sampo.com/tulos.

Puhelinkonferenssin tallenne on kuunneltavissa myöhemmin samassa osoitteessa.

Tämän lisäksi tulostiedotetta täydentävä englanninkielinen esitysaineisto on nähtävissä osoitteessa www.sampo.com/tulos.

Sampo julkaisee 6.2.2020 tilinpäätöstiedotteensa vuodelta 2019.

Jakelu:

Nasdaq Helsinki

Lontoon pörssi

Keskeiset tiedotusvälineet

Finanssivalvonta

www.sampo.com

Konsernin taloudellinen kehitys >

Tunnusluvut		1-9/2019	1-9/2018
KONSERNI			
Voitto ennen veroja	Milj.e	1 073	1 643
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	9,2	11,2
Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin)	%	4,5	4,6
Omavaraisuusaste	%	22,2	24,6
Konsernin vakavaraisuus ¹⁾	Milj.e	2 020	3 636
Konsernin vakavaraisuussuhde ¹⁾	%	125	148
Henkilöstön keskim. lukumäärä		9 769	9 504
IF			
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	3 717	3 595
Vakuutusmaksutuotot	Milj.e	3 280	3 208
Voitto ennen veroja	Milj.e	655	626
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	27,3	16,4
Riskisuhde ²⁾	%	62,8	64,2
Toimintakulusuhde ²⁾	%	21,5	21,6
Vahinkosuhde ²⁾	%	68,3	69,7
Liikekulusuhde ²⁾	%	15,9	16,1
Yhdistetty kulusuhde ²⁾	%	84,3	85,8
Henkilöstön keskim. lukumäärä		6 835	6 568
TOPDANMARK			
Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	1 087	959
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	1 059	1 024
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot	Milj.e	883	864
Voitto ennen veroja	Milj.e	180	170
Vahinkosuhde ²⁾	%	64,8	66,7
Liikekulusuhde ²⁾	%	15,7	15,9
Yhdistetty kulusuhde	%	80,5	82,7
Henkilöstön keskim. lukumäärä		2 315	2 347
MANDATUM			
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	831	685
Voitto ennen veroja	Milj.e	212	385
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	25,9	22,5
Liikekustannussuhde	%	99,4	99,2
Henkilöstön keskim. lukumäärä		557	529

> Konsernin taloudellinen kehitys

OMISTUSYHTEISÖ		1-9/2019	1-9/2018
Voitto ennen veroja	Milj.e	26	482
Henkilöstön keskim. lukumäärä		61	60
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT			
Osakekohtainen tulos	euro	1,38	2,38
Osakekohtainen tulos, ml. muut laajan tuloksen erät	euro	1,44	1,92
Osakekohtainen oma pääoma	euro	20,30	22,47
Osakekohtainen substanssi	euro	18,90	24,13
Antioikaistu ylin kurssi	euro	43,38	48,92
Antioikaistu alin kurssi	euro	35,60	40,80
Osakekannan markkina-arvo	Milj.e	20 259	24 769

¹⁾ Konsernin vakavaraisuus on laskettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (2004/699) kolmannen luvun mukaisesti konsolidointimenetelmällä.

²⁾ Vahinkovakuutuksen tunnusluvut on laskettu toimintokohtaisten kulujen pohjalta eikä niitä siksi voida johtaa suoraan konsernin tuloslaskelmasta. Ifin tulosanalyysi on esitetty liitteessä 3.

Keskimääräisenä ja välitilinpäätöspäivän osakemääränä on käytetty 555 351 850 kappaletta.

Kiinteistöjen arvostuserot on otettu huomioon laskettaessa kokonaispääoman tuottoa, oman pääoman tuottoa, omavaraisuusastetta sekä osakekohtaista substanssia. Veroina on otettu huomioon tilikauden tulosta vastaava vero sekä laskennallinen verovelka kiinteistöjen arvostuseroista.

Kokonaispääoman sekä oman pääoman tuoton laskennassa on käytetty konsernin laajaa tulosta.

Vakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu valtiovaraministeriön asetuksen ja sitä tarkentavan Finanssivalvonnan ohje- ja määräyskokoelman mukaisesti.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin), %

+ kauden laaja tulos	
± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen	
+ oma pääoma yhteensä	x 100 %
± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen (vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo)	

Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin), %

+ liikevoitto	
± muut laajan tuloksen erät ennen veroja	
+ korkokulut ja muut rahoituskulut	
+ vastuuvelan perustekorko	
± sijoitusten arvostuserojen muutos	
+ taseen loppusumma	x 100 %
- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelka	
± sijoitusten arvostuserot (vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo)	

Omavaraisuusaste (käyvin arvoin), %

+ oma pääoma yhteensä	
± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen	
+ taseen loppusumma	x 100 %
± sijoitusten arvostuserot	

Vahinkovakuutuksen riskisuhde, %

+ korvauskulut	
- korvausten käsittelykulut	
vakuutusmaksutuotot	x 100 %

Vahinkovakuutuksen toimintakulusuhde, %

+ liikekulut	
+ korvausten käsittelykulut	
vakuutusmaksutuotot	x 100 %

Vahinkovakuutuksen vahinkosuhde, %

korvauskulut	
vakuutusmaksutuotot	x 100 %

Vahinkovakuutuksen liikekulusuhde, %

liikekulut	
vakuutusmaksutuotot	x 100 %

Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde, %

vahinkosuhde + liikekulusuhde

Henkivakuutuksen liikekustannussuhde, %

+ liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta	
+ korvausten selvittelykulut	
kuormitustulo	x 100 %

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto

osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen oma pääoma

oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)

osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osakekohtainen substanssi

+ oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)

± noteeratun osakkuusyhtiön arvostusero konsernissa

± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen

osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osakekannan markkina-arvo

osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä x raportointikauden viimeinen kaupantekokurssi

Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain

Milj. e	7-9/2019	4-6/2019	1-3/2019	10-12/2018	7-9/2018
Vakuutusmaksutulo	1 845	1 898	2 680	1 891	1 561
Sijoitustoiminnan nettotuotot	438	422	1 087	-779	439
Liiketoiminnan muut tuotot	15	18	8	12	13
Korvauskulut	-1 256	-1 277	-1 282	-1 223	-1 213
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-336	-312	-1 780	808	-62
Henkilöstökulut	-207	-231	-229	-207	-213
Liiketoiminnan muut kulut	-168	-169	-125	-177	-154
Rahoituskulut	-14	7	30	14	-21
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	-70	149	85	112	140
Arvostustappio osakkuusyhtiöosakkeiden jakamisesta osinkoina	-155	-	-	-	-
Kauden voitto ennen veroja	92	506	475	451	490
Verot	-70	-78	-78	-70	-76
Kauden voitto	22	428	398	381	414
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-64	-34	-20	-15	30
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-47	109	264	-552	23
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-29	-29	-17	-35	-5
Verot	10	-25	-58	118	-5
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-130	21	170	-484	43
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-11	-20	-8	-7	7
Verot	2	4	2	2	-2
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-8	-16	-6	-6	5
KAUDEN LAAJA TULOS	-116	434	561	-108	463
Kauden voitto, josta					
Emoyhtiön omistajien osuus	6	404	358	367	386
Määräysvallattomien osuus	16	24	40	14	28
Kauden laaja tulos, josta					
Emoyhtiön omistajien osuus	-133	410	521	-122	434
Määräysvallattomien osuus	16	24	40	14	28

Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS

Milj. e	Liite	1-9/2019	1-9/2018
Vakuutusmaksutulo		6 424	6 016
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1	1 947	675
Liiketoiminnan muut tuotot		42	232
Korvauskulut		-3 815	-3 792
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos		-2 428	-893
Henkilöstökulut		-667	-648
Liiketoiminnan muut kulut		-462	-450
Rahoituskulut		22	-32
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista		164	535
Arvostustappio osakkuusyhtiöosakkeiden jakamisesta osinkoina		-155	-
Kauden voitto ennen veroja		1 073	1 643
Verot		-226	-247
Kauden voitto		848	1 397
Kauden muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		-118	-82
Myytävissä olevat rahoitusvarat		326	-187
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä		-74	-26
Verot		-72	41
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoina verojen jälkeen		61	-255
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot		-39	1
Verot		8	0
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoina verojen jälkeen		-30	1
KAUDEN LAAJA TULOS		879	1 142
Kauden voitto, josta			
Emoyhtiön omistajien osuus		767	1 320
Määräysvallattomien osuus		80	76
Kauden laaja tulos, josta			
Emoyhtiön omistajien osuus		798	1 066
Määräysvallattomien osuus		80	76
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur)		1,38	2,38

Konsernitase, IFRS

Milj. e	Liite	9/2019	12/2018
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		303	162
Sijoituskiinteistöt		662	665
Aineettomat hyödykkeet		2 115	2 143
Sijoitukset osakkuusyrityksissä		7 007	8 065
Rahoitusvarat	2	23 305	22 693
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset		12 351	10 671
Laskennalliset verosaamiset		22	24
Saamiset jälleenvakuutusopimuksista		357	294
Muut varat		2 677	2 263
Käteiset varat		2 248	2 361
Varat yhteensä		51 046	49 340
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitusopimuksista		18 557	18 415
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista		13 522	11 390
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat		1 195	464
Muut rahoitusvelat		3 626	4 247
Laskennalliset verovelat		548	487
Varaukset		17	18
Eläkevelvoitteet		81	51
Muut velat		1 616	1 254
Velat yhteensä		39 163	36 326
Oma pääoma			
Osakepääoma		98	98
Rahastot		1 530	1 530
Kertyneet voittovarot		9 693	10 944
Muut oman pääoman erät		-50	-186
Emoyhtiön omistajien osuus		11 271	12 386
Määräysvallattomien osuus		612	628
Oma pääoma yhteensä		11 883	13 014
Oma pääoma ja velat yhteensä		51 046	49 340

Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. e	Osake- pääoma	Vara- rahasto	SVOP- rahasto	Voitto- varat 1)	Muunto- erot 2)	Myytävissä olevat rahoitus- varat 3)	Yht.	Määräys- vallattomien osuudet	Yht.
Oma pääoma 1.1.2018	98	4	1 527	10 692	-656	1 184	12 848	660	13 508
Muutokset omassa pääomassa									
Osingonjako				-1 444			-1 444	-112	-1 556
Osakeperusteiset maksut				7			7	8	15
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				2			2		2
Muut oman pääoman muutokset							-	-14	-14
Kauden voitto				1 320			1 320	76	1 397
Muut laajan tuloksen erät				-7	-97	-150	-255		-255
Oma pääoma 30.9.2018	98	4	1 527	10 570	-754	1 034	12 479	618	13 097
Oma pääoma 1.1.2019	98	4	1 527	10 944	-780	594	12 387	628	13 014
Muutokset omassa pääomassa									
Osingonjako				-1 583			-1 583	-89	-1 672
Ylimääräinen osingonjako Nordean osakkeina				-319			-319		-319
Osakeperusteiset maksut				0			0		0
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				-22			-22		-22
Muut oman pääoman muutokset				11			11	-7	4
Kauden voitto				767			767	80	848
Muut laajan tuloksen erät				-105	-116	252	31		31
Oma pääoma 30.9.2019	98	4	1 527	9 693	-896	846	11 271	612	11 883

1) IAS 19 Eläkevelvoitteet standardin nettovaikutus voittovaroihin oli -102 (-9) milj. e.

2) Muut laajan tuloksen erät sisältävät myös konsernin omistusosuuden mukaisen osuuden osakkuusyhtiö Nordean vastaavista eristä. Voittovarot sisältävät -74 (-8) milj. euron osuuden Nordean eristä, joita ei siirretä enää tulovaikutteisiksi. Muuntoerot sisältävät 2 (-15) milj. euron osuuden Nordean muuntoeroista. Myytävissä olevat varat puolestaan sisältävät -2 (-4) milj. euron osuuden Nordean käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen käypien arvojen muutoksista. Nordea on ottanut käyttöön IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* standardin 1.1.2018 alkaen.

3) Myytävissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu omaan pääomaan kauden arvostusta 470 (31) milj. euroa. Kauden tulokseen on siirretty -197 (-187) milj. euroa. Eriytetylle Suomi-vakuutuskannalle siirretty osuus oli -19 (10) milj. euroa.

Muuntoeroihin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, rahavirtasuojaukseen sekä eläkevelvoitteisiin sisältyvät määrät ovat laajaan tulokseen kirjattuja verovaikutuksella huomioituja eriä.

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. e	1-9/2019	1-9/2018
Kauden alun rahavarat	2 361	2 734
Liiketoiminnan rahavirta	1 041	-258
Investointien rahavirta	575	398
Rahoituksen rahavirta	-1 729	-499
Maksetut osingot	-1 588	-1 444
Vieraan pääoman lisäys	496	1 475
Vieraan pääoman vähennys	-638	-531
Kauden lopun rahavarat	2 248	2 375

Rahavirtalaskelmassa esitetään kauden rahavirrat jaoteltuina liiketoiminnan, investointien sekä rahoituksen rahavirtoihin. Liiketoiminnan rahavirta sisältää varsinaisen liiketoiminnan rahavirrat. Rahavirrat sijoituksista tytär- ja osakkuusyrityksiin sekä aineellisiin ja aineettomiin sijoituksiin esitetään investointien rahavirrassa. Rahoituksen rahavirrassa esitetään rahavirrat, jotka johtuvat toiminnan rahoittamisesta oman tai vieraan pääoman ehdoin. Rahavarat sisältävät käteiset varat sekä muut enintään 3 kuukauden pituiset talletukset.

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sammon konsernitilinpäätös laaditaan EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (*International Financial Reporting Standards, IFRS*) mukaisesti. Osavuosikatsauksen laatimisessa ei ole noudatettu IAS 34 standardia, koska Sampo noudattaa Arvopaperimarkkinalain (1278/2015) mukaisia säädöksiä säännölliseen tiedonantovelvollisuuteen liittyen. Osavuosiraportin laatimisperiaatteet ja laskentamenetelmät ovat olennaisilta osiltaan samat kuin konsernitilinpäätöksessä vuodelta 2018.

Sampo otti vuoden 2019 alusta käyttöön uuden standardin IFRS 16 *Vuokrasopimukset*. Standardi korvasi IAS 17 standardin, jonka mukaan vuokrasopimukset kirjattiin joko taseeseen rahoitusleasingsopimuksina tai muina vuokrasopimuksina, jolloin sopimukseen liittyvät vastuut esitettiin tilinpäätöksen liitetiedoissa. Uuden standardin myötä lähtökohtaisesti kaikki vuokrasopimukset merkitään taseeseen. Tuloslaskelmaan kirjataan vuokrasopimuksista aiheutuvat korkokulut sekä poistot.

Siirtymähetkellä sovellettiin standardin sallimaa yksinkertaistettua menettelyä, jolloin vertailuvuosia ei ole oikaistu takautuvasti. Lisäksi konserni hyödynsi standardin sallimaa poikkeusta jättää lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset taseen ulkopuolelle. Standardin käyttöönotolla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tulokseen. Konsernin varat kasvoivat 141 miljoonaa euroa ja velat 137 miljoonaa euroa.

Standardit ja tulkinnat löytyvät Sammon vuoden 2018 tilinpäätöksen laatimisperiaatteista. Tilinpäätös on luettavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosi2018.

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.9.2019

Milj. e	If	Top- danmark	Mandatum	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	3 530	2 069	824	-	-	6 424
Sijoitustoiminnan nettotuotot	158	846	959	-6	-11	1 947
Liiketoiminnan muut tuotot	26	2	15	12	-14	42
Korvauskulut	-2 060	-907	-848	-	-	-3 815
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-250	-1 544	-636	-	2	-2 428
Henkilöstökulut	-415	-203	-38	-10	-	-667
Liiketoiminnan muut kulut	-322	-85	-59	-9	14	-462
Rahoituskulut	-12	-7	-6	38	9	22
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	0	9	0	155	-	164
Arvostustappio osakkuusyhtiöosakkeiden jakamisesta osinkoina	-	-	-	-155	-	-155
Voitto ennen veroja	655	180	212	26	0	1 073
Verot	-142	-40	-42	-1	-	-226
Kauden voitto	513	140	170	25	0	848
Kauden muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	-107	-1	-	-10	-	-118
Myytavissä olevat rahoitusvarat	215	-	72	39	-	326
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-	-	-74	-	-74
Verot	-46	-	-18	-8	-	-72
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi yhteensä nettona verojen jälkeen						
	61	-1	54	-53	-	61
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-39	-	-	-	-	-39
Verot	8	-	-	-	-	8
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen						
	-30	-	-	-	-	-30
KAUDEN LAAJA TULOS	544	139	224	-28	-	879
Kauden voitto, josta						
Emoyhtiön omistajien osuus						767
Määräysvallattomien osuus						80
Kauden laaja tulos, josta						
Emoyhtiön omistajien osuus						798
Määräysvallattomien osuus						80

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.9.2018

Milj. e	If	Top- danmark	Mandatum	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	3 429	1 908	681	-	-1	6 016
Sijoitustoiminnan nettotuotot	182	213	326	-18	-28	675
Liiketoiminnan muut tuotot	22	2	210	13	-14	232
Korvauskulut	-2 059	-900	-848	-	15	-3 792
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-221	-771	114	-	-15	-893
Henkilöstökulut	-401	-201	-36	-11	-	-648
Liiketoiminnan muut kulut	-317	-81	-56	-10	14	-450
Rahoituskulut	-11	-8	-6	-16	9	-32
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	3	9	0	524	-	535
Voitto ennen veroja	626	170	385	482	-20	1 643
Verot	-137	-37	-76	-	4	-247
Kauden voitto	489	133	309	482	-16	1 397
Kauden muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	-74	-6	-	-3	-	-82
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-74	-	-98	-15	-	-187
Osuus osakkuusyritysten laajan tuloksen eristä	-	-	-	-26	-	-26
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	16	-	22	3	-	41
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-132	-6	-76	-41	-	-255
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi						
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	1	-	-	-	-	1
Verot	0	-	-	-	-	0
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi yhteensä nettona verojen jälkeen	1	-	-	-	-	1
KAUDEN LAAJA TULOS	358	127	232	441	-16	1 142
Tilikauden voitosta						
Emoyhtiön omistajien osuus						1 320
Määräysvallattomien osuus						76
Tilikauden laajasta tuloksesta						
Emoyhtiön omistajien osuus						1 066
Määräysvallattomien osuus						76

Tase segmenteittäin 30.9.2019

Milj. e	If	Topdanmark	Mandatum	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Varat						
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	154	127	14	8	-	303
Sijoituskiinteistöt	2	521	140	-	-	662
Aineettomat hyödykkeet	499	1 451	163	2	-	2 115
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	13	210	0	6 783	-	7 007
Rahoitusvarat	10 852	6 905	4 580	5 027	-4 059	23 305
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	4 568	7 809	-	-26	12 351
Laskennalliset verosaamiset	16	3	-	7	-4	22
Saamiset jälleenvakuutussopimuksista	258	98	1	-	-	357
Muut varat	1 850	296	475	68	-12	2 677
Käteiset varat	761	38	800	649	-	2 248
Varat yhteensä	14 406	14 217	13 981	12 544	-4 101	51 046
Velat						
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	9 010	5 554	3 993	-	-	18 557
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	5 798	7 751	-	-26	13 522
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	389	234	349	494	-271	1 195
Muut rahoitusvelat	11	125	37	3 453	-	3 626
Laskennalliset verovelat	264	177	111	-	-4	548
Varaukset	17	-	-	-	-	17
Eläkevelvoitteet	81	-	-	-	-	81
Muut velat	934	334	302	59	-13	1 616
Velat yhteensä	10 706	12 222	12 543	4 006	-314	39 163
Oma pääoma						
Osakepääoma						98
Rahastot						1 530
Kertyneet voittovarot						9 693
Muut oman pääoman erät						-50
Emoyhtiön omistajien osuus						11 271
Määräysvallattomien osuus						612
Oma pääoma yhteensä						11 883
Oma pääoma ja velat yhteensä						51 046

Tase segmenteittäin 31.12.2018

Milj. e	If	Topdanmark	Mandatum	Omistus-yhteisö	Elim.	Konserni
Varat						
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	24	130	5	3	-	162
Sijoituskiinteistöt	4	513	148	-	-	665
Aineettomat hyödykkeet	512	1 472	158	0	-	2 143
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	14	225	3	7 823	-	8 065
Rahoitusvarat	10 753	6 028	4 902	5 069	-4 058	22 693
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	3 735	6 960	-	-24	10 671
Laskennalliset verosaamiset	11	2	-	15	-4	24
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	208	85	1	-	-	294
Muut varat	1 704	279	182	107	-8	2 263
Käteiset varat	294	34	586	1 448	-	2 361
Varat yhteensä	13 525	12 502	12 944	14 465	-4 095	49 340
Velat						
Velat vakuutus- ja sijoitus sopimuksista	8 934	5 259	4 221	-	-	18 415
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitus sopimuksista	-	4 460	6 955	-	-24	11 390
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	400	234	100	-	-271	464
Muut rahoitusvelat	4	105	33	4 104	-	4 247
Laskennalliset verovelat	207	188	96	-	-4	487
Varaukset	18	-	-	-	-	18
Eläkevelvoitteet	51	-	-	-	-	51
Muut velat	785	227	173	78	-9	1 254
Velat yhteensä	10 401	10 473	11 578	4 182	-308	36 326
Oma pääoma						
Osakepääoma						98
Rahastot						1 530
Kertyneet voittovarot						10 944
Muut oman pääoman erät						-186
Emoyhtiön omistajien osuus						12 386
Määräysvallattomien osuus						628
Oma pääoma yhteensä						13 014
Oma pääoma ja velat yhteensä						49 340

Muut liitetiedot, Milj. e

1 Sijoitustoiminnan nettotuotot >

If	1-9/2019	1-9/2018
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-15	-23
Lainoista ja muista saamisista	6	7
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	127	145
Osakkeet ja osuudet	77	95
Yhteensä	204	240
Yhteensä rahoitusvaroista	195	224
Palkkiokulut	-13	-16
Kulut muista kuin rahoitusveloista	-2	-4
Diskonttauksen purkuvaikutus	-22	-23
If yhteensä	158	182

Topdanmark	1-9/2019	1-9/2018
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	98	-26
Kaupankäyntivaroista		
Saamistodistukset	123	36
Osakkeet ja osuudet	143	64
Yhteensä	265	100
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset	47	33
Osakkeet ja osuudet	544	184
Johdannaiset	25	3
Muut	47	-57
Yhteensä	662	163
Lainoista ja muista saamisista	3	0
Yhteensä rahoitusvaroista	1 028	237
Nettotuotot sijoituskiinteistöistä	41	11
Henkivakuutusasiakkaiden puolesta maksetut verot	-94	-28
Diskonttauksen purkuvaikutus, vakuutusvelat	-127	-7
Muut sijoitustoimintaan liittyvät kulut	-2	0
Topdanmark yhteensä	846	213

> 1 Sijoitustoiminnan nettotuotot

Mandatum	1-9/2019	1-9/2018
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-70	-91
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset	81	24
Osakkeet ja osuudet	609	111
Lainat ja muut saamiset	0	6
Muut	-11	-12
Yhteensä	679	130
Lainoista ja muista saamisista	5	1
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	69	98
Osakkeet ja osuudet	268	176
Yhteensä	338	275
Yhteensä rahoitusvaroista	953	315
Muista varoista	3	2
Palkkiotuotot, netto	4	9
Mandatum yhteensä	959	326

Omistusyhteisö	1-9/2019	1-9/2018
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-27	-33
Lainoista ja muista saamisista	-22	-28
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	34	30
Osakkeet ja osuudet	9	12
Yhteensä	42	43
Yhteensä rahoitusvaroista	-7	-18
Muista varoista	1	-
Omistusyhteisö yhteensä	-6	-18
Segmenttien väliset eliminoinnit	-11	-28
Konsernin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	1 947	675

2 Rahoitusvarat

	9/2019	12/2018
Johdannaissopimukset	145	72
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat		
Saamistodistukset	5 585	4 432
Osakkeet ja osuudet	677	726
Yhteensä	6 262	5 158
Lainat ja muut saamiset	419	685
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	12 509	12 888
Osakkeet ja osuudet	3 971	3 889
Yhteensä	16 480	16 777
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	23 305	22 693

3 Ifin tulosanalyysi

	1-9/2019	1-9/2018
Vakuutusmaksutuotot	3 280	3 208
Korvauskulut	-2 241	-2 235
Liikekulut	-523	-517
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	-7	-2
Vakuutustoimintaan kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto	12	9
Vakuutustekninen kate	520	463
Sijoitustoiminnan nettotuotto	168	194
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-33	-33
Muut tuotot ja kulut	1	2
Liikevoitto	655	626

4 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS)

TULOSLASKELMA	1-9/2019	1-9/2018
Liiketoiminnan muut tuotot	12	13
Henkilöstökulut	-10	-11
Liiketoiminnan muut kulut	-53	-10
Liikevoitto	-51	-8
Rahoitustuotot ja kulut	861	959
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	810	951
Tuloverot	-1	-
Tilikauden voitto	809	951
TASE	9/2019	12/2018
VASTAAVAA		
Aineettomat hyödykkeet	2	0
Aineelliset hyödykkeet	4	3
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	3 401	3 401
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	269	261
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	5 440	5 799
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä	92	227
Muut osakkeet ja osuudet	831	745
Muut saamiset	36	23
Saamiset	107	166
Rahat ja pankkisaamiset	648	1 447
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 830	12 073
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	98	98
Käyvän arvon rahasto	27	-3
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	1 527	1 527
Muut rahastot	273	273
Edellisten tilikausien voitto / tappio	4 095	4 328
Tilikauden voitto	809	1 669
Oma pääoma yhteensä	6 828	7 890
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen	3 906	3 943
Lyhytaikainen	96	240
Vieras pääoma yhteensä	4 002	4 182
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 830	12 073

SAMPO GROUP

Sampo Oyj
Fabianinkatu 27
00100 Helsinki

Puhelin: 010 516 0100
Y-tunnus: 0142213-3

 www.sampo.com
 [@Sampo_plc](https://twitter.com/Sampo_plc)
 [sampo-plc](https://www.linkedin.com/company/sampo-plc)